

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ РЕКРЕАЦІЙНИХ ЗОН ВЗДОВЖ МОРСЬКОГО УЗБЕРЕЖЖЯ

Оляненко Д.О., студ. гр. А-255

Науковий керівник – Токар В.О., приват-доцент, доцент (кафедра Дизайну архітектурного середовища, Одеська державна академія будівництва та архітектури)

Анотація. У статті йде мова про формування рекреаційних зон вздовж морського узбережжя, що є актуальним для Одеської області. Для створення нових зон відпочинку або відновлення тих, що знаходяться в занедбаному стані, важливо зрозуміти, які самі особливі риси вони мають, що й описано в даній статті.

Тема туристичного розвитку завжди буде важливою та актуальною для нашої країни, адже природні ресурси та можливості для формування рекреаційних зон великі. Наш регіон має неймовірні перспективи для розвитку рекреаційних зон, адже ми маємо важливу особливість – узбережжя Чорного моря, яке важливо якісно розробити та розпланувати, створити будівля та споруди для відпочинку й відвідування. Для цього важливо спочатку дослідити особливості формування рекреаційних зон вздовж морського узбережжя.

Як я зазначила раніше, море та морське узбережжя відкриває для нас великі можливості для формування зон відпочинку та дозвілля, що можуть задовольняти різні потреби населення та іноземних туристів. Рекреаційні зони можна класифікувати за різною структурою (рис. 1), але в нашому випадку будуть розглядатися в основному спортивні об'єкти рекреації.

Рис. 1. Структура рекреації за об'єктами використання

Основа територіальної організації туризму за спортивною та аматорською структурою – наявність на цій території рекреаційних ресурсів.

Природні рекреаційні ресурси формують компоненти ландшафтних структур. Їхні властивості повинні мати сприятливі для рекреаційної діяльності якісні та кількісні параметри, що відповідають потребам відпочинку, лікування та оздоровлення відпочиваючих.

Рельєф залежно від ступеня розчленованості сприяє формуванню пішохідного, гірськолижного, водного та інших видів відпочинку, зумовлює естетичність території.

Кліматичні характеристики повинні враховувати сонячний, температурний, вітровий режими, вологість повітря та опади, що оцінюють з урахуванням теплового стану людини та її потреб. Кліматичний комплекс також повинен охоплювати дані про стан повітря: чистоту, насиченість корисними сполуками.

Багатофункціональну територію основного корпусу необхідно розділити на кілька ділянок за постійністю, сезонністю, комфортністю, типом розважальних комплексів і закладів. Також за структурою рекреаційні споруди поділяються на (рис. 2).

Система рекреаційного обслуговування нерідко включає медичне обслуговування, функціональну структуру і склад якого визначається функціональним профілем рекреаційної зони: лікування, відпочинок, туризм.

Лікувальні блоки являють собою велику групу приміщень загальної фізіотерапії, лікувальної фізкультури для лікарів-консультантів. Діагностичний блок складається з приміщень функціональної діагностики, рентгенодіагностики, лабораторії.

Склад території споруд для спорту й оздоровлення і обладнання рекреаційної зони формується з урахуванням медико-фізіологічних вимог до організації активних форм відпочинку, певних природних і погодно-кліматичних чинників, містобудівних умов і особливостей рекреаційної зони. На медико-фізіологічні вимоги визначені три типи груп рекреантів з різним режимом рухової активності: активно тренує, тренує, помірно тренує. Залежно від видів занять, їх тривалості, інтенсивності існує три типи програм активного відпочинку: типові, спеціалізовані, допоміжні. Типові програми налічують фізичні вправи (гімнастика, легка атлетика, рухливі ігри, тренажерні заняття); спеціалізовані розрізняють за видами занять.

Рис. 2. Структура рекреаційних елементів

Природні чинники, як у нашому випадку море, визначають типи споруд для спорту й оздоровлення (наприклад: човнова, вітрильна станції) та види занять (катання на яхтах, гребля, вітрильний спорт, купання); погодно-кліматичні чинники визначають сезонність споруд (цілорічні та сезонні).

Відкриті площинні споруди пов'язані з конкретними територіями або акваторіями передбачають групу майданчиків:

- для типової програми – пряма бігова доріжка, стежка здоров'я;
- для спеціалізованої програми – майданчики для спортивних ігор, катання на роliках, дошках, тренувань з техніки туризму, тенісний корт, футбольне поле;
- басейни для навчання плавання, оздоровчого плавання.

Для будь-якої території є екологічна межа щодо використання рекреаційних ресурсів. Тому в процесі формування рекреаційних зон треба утримувати оптимальну рівновагу між природними передумовами, можливостями та потребами споживачів рекреаційних ресурсів із метою збереження навколишнього середовища та динамічного використання складових природних комплексів за умов інтенсивного рекреаційного використання.

Висновки та результати. Проаналізувавши різні джерела інформації щодо формування рекреаційних зон у різних типах рельєфу, я дійшла висновку, що планування території вздовж морського узбережжя істотно не відрізняється від аналогічних споруд в регіонах. Основні принципи залишаються такими ж, а саме:

1. Наявність природних ресурсів для створення зони рекреації;
2. Можливість створити відповідні будівлі для забезпечення всім необхідним відвідувачів у доступних для них відстанях;
3. Дотримуватися рівноваги між попитом на рекреаційні ресурси та можливості території, щоб не зашкодити тим самим природі.

Головні особливості лише у тому, щоб правильно скористуватися ландшафтом, природними ресурсами, а саме моря, знайти оптимальне містобудівне рішення. Територія вздовж узбережжя Чорного моря має великий потенціал для розвитку, тому важливо розвинути зони відпочинку, які могли б розкрити цей потенціал, користуючись загальними правилами формування території. Враховуючи досвід минулого та старі споруди рекреації на території Одеси та області, при реновації цих занедбаних будівель, наприклад, санаторіїв та покинутих яхт-клубів, наше місто відновить свої можливості для розвитку у сферах туризму, оздоровлення та видів спорту, що пов'язані з морем.

Література:

1. https://tourlib.net/books_ukr/savranchuk4-2.htm
2. <http://referat-ok.com.ua/work/osnovi-formuvannja-rekreacijnogo-ser/>
3. Смардич І. В. Архітектурна організація об'єктів сучасної рекреації у карпатському регіоні України: дис. канд. арх. наук: 18.00.01/І. В. Смардич; М-во освіти і науки України, Ів.-Фр. нац. тех. ун-т нафти і газу – Львів, 2016 – 296 с.